

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

**СЛУЧАЈ ДИМИТРИЈОСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

(Жалба бр.3129/04)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

10 октомври 2013

*Оваа пресуда е конечна но може да биде предмет на редакциски
измени.*

Во случајот Димитријоски против Република Македонија,
Европскиот суд за човекови права (Прв оддел), заседавајќи во
судски совет во состав:

Elisabeth Steiner, *претседател,*

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Linos-Alexandre Sicilianos, *судии,*

и André Wampach, *заменик-секретар на Оддел,*

Расправајќи на затворена седница на 17 септември 2013
година,

Ја донесе следната пресуда која беше усвоена на истиот ден:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше поведен со жалба (бр.3129/04) против Република Македонија поднесена до Судот согласно членот 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата“) од страна на македонски државјанин, г-дин Радослав Димитријоски („жалителот“) на 7 ноември 2003 година.
2. Македонската Влада („Владата“) беше застапувана од нејзиниот агент г-ѓа Р.Лазареска-Геровска.
3. На 24 октомври 2007 година Претседателот на Петтиот оддел одлучи за жалбата да ја информира Владата.
4. На 1 февруари 2011 година Судот го промени составот на своите оддели (Правило 52 став 1). Во согласност со протокол

14, жалбата беше дадена на Совет од тројца судии. Исто така, беше одлучено за дозволеноста и основаноста на жалбата да биде донесена одлука во исто време (член 28 став 16 од Конвенцијата).

ФАКТИ

1. Жалителот е роден 1939 година и живее во Прилеп.
2. На 14 јануари 1998 година жалителот повел граѓанска постапка против државата барајќи надомест за наводен неуспех на домашните судови да одлучат по неговата жалба во други постапки во кои тој барал повторно отварање на кривичен предмет против него. Во текот на постапките жалителот го прецизирал своето барање во неколку наврати.
3. На 3 јуни 1999 година првостепениот суд во Скопје (“првостепениот суд”) го одбил барањето на жалителот. На 26 јануари 2000 година Апелациониот суд во Скопје ја потврдил таа одлука. На 14 ноември 2002 година Врховниот суд ја уважил ревизијата на жалителот и го вратил предметот на повторно одлучување.
4. Во периодот од 27 февруари 2003 година и 5 јули 2005 година судот дозволил десет одлагања, од кои две биле на барање на жалителот.

5. На 5 јули 2005 година првостепениот суд го одбил барањето на жалителот. На 28 декември 2005 година Апелациониот суд Скопје ја укинал таа одлука и предметот го вратил на повторно одлучување.

6. На 14 април 2006 година првостепениот суд го одбил барањето на жалителот. На 24 ноември 2006 година и 28 мај 2008 година, последователно, Апелациониот суд во Скопје и Врховниот суд ја потврдиле таа одлука.

ПРАВОТО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 6 СТАВ 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

7. Жалителот се жалел дека должината на постапката била некомпатибилна со барањето за “разумен рок” наведено во членот 6 став 1 од Конвенцијата, според кој:

“При одредувањето на неговите граѓански права и обврски ..., секој има право на ... сослушување во разумен рок од страна на ... трибунал...”

A. Допуштеност

8. Владата приговараше дека жалителот не го искористил правното средство за должина на постапката донесено во 2006 година и дополнето во 2008 година.

9. Жалителот не достави коментари.

10. Судот потсетува дека барањето за искористување на правното средство за должина на постапката се однесува на жалби доставени после случајот на Аџи Спиркоска (види Аџи Спиркоска против Република Македонија (одлука) бр.38914/05 и 17879/05, 3 ноември 2011 година). После направениот напредок кој беше забележаниот во овој случај, Судот го оцени ова правно средство за ефикасно (види Огражден и други против Република Македонија бр.35630/04, 53442/07 и 42580/09, §§ 17 и 29, 29 мај 2012 година).

11. Конкретниот предмет веќе бил во постапка пред Судот да одлучува по предметот на Аџи Спиркоска и други. Оспорените постапки завршиле во 2008 година, исто така пред таа одлука. Според тоа од жалителот не се барало да го искористи тоа правно средство, кое во тоа време било неефикасно. Според ова првичните приговори на Владата мора да се одбијат.

12. Судот забележува дека жалбата не е неоснована согласно членот 35 став 3 (а) од Конвенцијата. Понатаму, утврдува дека не е недопуштена по друг основ. Затоа мора истата да биде прогласена за допуштена.

Б. Основаност

1. Поднесоци на странките

13. Владата сметаше дека имало сложени околности поврзани со случајот. Таа понатаму тврдеше дека жалителот го прецизирал своето барање во повеќе наврати и дека повеќето

одлагања може да му се препишат нему (види точки 6 и 9 погоре). Домашните судови биле активни и постапувале по предметот со должно внимание, освен во периодот меѓу 2000 и 2001 година кога Врховниот суд бил преоптоварен.

14. Жалителот ги оспори аргументите на Владата.

2. Оценка на Судот

15. Судот забележува дека постапките започнале на 14 јануари 1998 година, кога жалителот го доставил своето барање пред првостепениот суд. Тие завршиле на 28 мај 2008 година кога Врховниот суд донел конечна одлука по предметот. Според тоа тие траеле десет години, четири месеци и петнаесет дена во три судски инстанци.

16. Судот потсетува дека разумноста на траењето на постапките мора да се оценува во светлото на околностите на случајот и врз основа на следните критериуми: сложеноста на случајот, однесувањето на жалителот и на релевантните органи како и на засегнатиот интерес на жалителот во спорот (види *Frydlender v. France* [GC], бр. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

17. Судот не смета дека предметот барал испитувања кои се од сложена природа. Дотолку повеќе, поднесоците на жалителот со кои го прецизирал своето барање не може да се стават на негова штета (види *Јованоски против Република Македонија*, бр.40233/03, § 31, 25 март 2010 година).

18. Од друга страна, Судот наоѓа значајни одолжувања кои може да им се припишат на домашните судови. Во врска со ова, забележува дека постапката била во застој од две години и седум месеци пред Врховниот суд (види точки 7 и 8 погоре). Ова време не може да се смета како разумно (види Михајлоски против Република Македонија, бр.44221/02, § 38, 31 мај 2007 година). Преоптовареноста со работа на овој суд, на кое се осврна Владата во своите опсервации, не може да се земе како оправдание за прекумерното траење на постапките (види Думановски против Република Македонија, бр.13898/02, § 45, 8 декември 2005 година).

19. Согласно сето погоре наведено, Судот смета дека во овој случај должината на постапките била прекумерна и не ги задоволрила критериумите за “разумен рок”.

20. Според тоа има повреда на членот 6 став 1 од Конвенцијата.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

25. Членот 41 од Конвенцијата предвидува:

“Кога Судот ќе оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на протоколите, и доколку внатрешното право на засегнатата Висока договорна страна овозможува само делумна репарација на штетата, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правична отштета на оштетениот.”

A. Штета

21. Жалителот побарал 450.000 евра на име материјална штета за изгубена добивка. Тој понатаму побарал 950.000 на име нематеријална штета за емотивното страдање предизвикано поради должината на постапката.

22. Владата ги оспори овие барања.

23. Судот не наоѓа никаква причинска поврзаност помеѓу најдената повреда и наведената материјална штета; според тоа го одбива ова барање. Меѓутоа, смета дека жалителот мора да претрпел нематеријална штета поради долготраењето на постапките. Судијки врз правична основа, му доделува сума од 2.400 евра по оваа основа.

Б. Трошоци и надоместоци

24. Според тоа, Судот не му доделува никаков правичен надоместок по ова прашање

В. Затезна камата

25. Судот смета дека е соодветно затезната камата да се пресмета согласно најниската каматна стапка за позајмени средства на Европската централна банка, на што треба да се додадат 3 процентни поени.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Ја прогласува* жалбата за допуштена;

2. Утврдува дека имало повреда на членот 6 став 1 од Конвенцијата;

3. Утврдува

(а) дека тужената држава треба да му плати на жалителот во рок од три месеци износ од 2.400 евра (две илјади и четирестотини евра) плус било кои такси што можат да бидат наплатени во однос на нематеријалната штета, конвертирани во националната валута на тужената држава по курс на денот на извршувањето;

(б) дека од истекот на наведениот рок од три месеци до извршувањето, основна камата ќе се пресмета на наведениот износ според најниската каматна стапка за позајмени средства на Европската централна банка за односниот период плус три процентни поени;

4. Го одбива остатокот од барањето на жалителот за правична отштета.

ДИМИТРИЈОСКИ ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ПРЕСУДА

Изготвено на англиски и доставено на писмено на 10 октомври 2013 година, согласно член 77 ставови 2 и 3 од Деловникот на Судот.

André Wampach
Заменик-секретар

Elisabeth Steiner
Претседател